

VRAAG EN ANTWOORD

Vraag van de Heer A. Velleman :

Met zo links en rechts te grabbelen en te snuffelen is er mij nu iets opgevallen, nl. de naamverandering van Winkel.

Het is niet mijn bedoeling om hier al de schrijfwijzen aan te halen die er gekomen zijn door spellingswijzigingen, maar om te weten wanneer de naamverandering heeft plaats gehad :

Wynckele-Sinte Kruys of modern Winkel St. Kruis; naar : Sinte-Kruys-Wynckele of het huidige St. Kruis Winkel.

Zou u mij wijzer kunnen maken over het waarom, hoe en WANNEER van die naamomkering ?

Zelf ben ik reeds aan het vissen geweest doch tot nog toe heb ik altijd bot gevangen.

Wie kan dat nu eens uit de doeken doen ?

Vraag van de Heer H. Collumbien :

In de tijd dat de straatnamen te Gent nog tweetalig waren heette de Walpoortbrug : le Pont Madou en de Walpoortstraat : rue du Pont Madou.

Kan een van onze lezers ons vertellen naar welke Madou deze straat en brug genoemd werden ?

Ze zijn zeker niet genoemd naar de schilder en een van onze beste steen-

drukkers Jean-Baptiste Madou (de schoonbroer van Adolphe Quetelet), want hij werd geboren in 1796 en deze benaming werd door de Fransen ingevoerd in 1812.

Vraag van de Heer E. Levis :
Wie kan meer inlichtingen bezorgen omtrent dit zilveren kenteken ? (h : 4,5 cm, b : 3,5 cm)
De klimmende zilveren leeuw op veld van sabel (zwart), getongd, gekroond (3 fleurons) en genageld, het lint met kruis om de hals en de onderstaande "G" wijzen ontegensprekelijk in de richting van Gent. De leuze op de banderol : "In U zelve heb vertrouwen" is mij onbekend.

Aan de achterzijde van het kenteken bevinden zich twee oogjes, zoals bij militaire kentekens, om deze op een hoofddekseel, een kraag, een schouderband of lederen ondergrond te bevestigen. Elke rondvraag en opzoeking leverde tot hiertoe niets op. Gedacht werd aan een militaire gilde, politie, burgerwacht, ... ?

Antwoord van de Heer A. Velleman op de vraag van de Heer H. Collumbien (Gh. Tyd. 1984 – Nr. 2 – p. 138) :

In dit verband wil ik verwijzen naar het boek van Noël Kerckhaert 'Oude Vlaamse Huisnamen' – Deel 3 – p. 135 :

LAPPERSFORT :

Dit toponiem was heel wat meer verspreid in West-Vlaanderen. Zie onder meer De Flou, dl. 8. Volgens dezelfde auteur was het 'Lappersfort' in 1580 een versterking te Sint-Michiels bij Brugge.

Het lag ook aan de basis van het volksrijmpje :

'In 't Lappersfort is er geen drank te kort.'

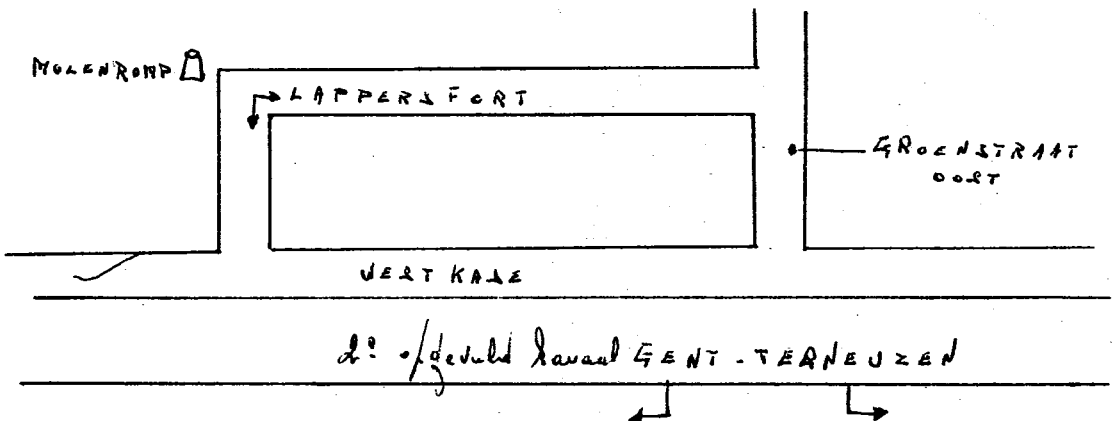
Vandaar wellicht dat het ingang vond als herbergtoponiem (De Flou, dl. 9, kol. 299).

In de gemeente ZELZATE bestaat er een wijk 'Het Lappersfort', gelegen aan de Westkade van het opgevlude 2e. kanaal Gent-Terneuzen, en een haak vormend met de Groenstraat.

Tot ongeveer ± 30 jaar terug was de stenen korenwindmolen nog in gebruik en eigendom van de familie D'Hooge. Momenteel bestaat uitsluitend nog de stenen romp.

Gedurende de 80-jarige oorlog (1568-1648) werd er, ter verdediging van Sas van Gent, Axel en Hulst, een fortengordel aangelegd. Er waren in feite 4 linies :

- a) Oost-West : St. Anthonis (St. Antonius), St. Pieter, St. Marie, St. Steeven (St. Steven), St. Bernaertdt (St. Bernard), St. Eloy, St. Franciscus, St. Ian (St. Jan), St. Marcus en zoverder naar Hulst;

- b) Noord-Zuid : St. Joseph, St. Geleyn (St. Gelein), St. Katrijn, Fort Moerspuy (Moerspui), Frangipani, Kyzershoek, draaide dan van Moerbeke-Waas langs Wachtebeke...
- c) West-Oost : Terwest, Miserie, Mendonck, naar Roodenhuyze – van zeer grote strategische waarde, daar het lag aan de samenvloeiing van de Sasse- en de Moervaart;
- d) Zuid-Noord : van Roodenhuyze, Terdonck, St. Angel, Santfort (Zandfort-Rieme), Royfort, Lappersfort terug tot het laatste fort, en het grootste, van Zelzate, nl. St. Anthonis.

Deze forten waren geen stenen gebouwen met kantelen en ophaalbruggen, doch stevige aarden aanwallingen – al of niet versterkt met boomstammen – opgetrokken in vier-, vijf- of zeshoekige vorm, waarbinnen het kampement van het leger gevestigd was en van waaruit men de vijand kon bestrijken.

Vraag van de Heer A. Despretz :

Op 12 april 1940 gaf de beeldhouwer Jules Van Biesbroeck Jr. aan de toenmalige conservator van het Schoolmuseum Michel Thiery twaalf beelden in depot, waaronder één brons “La Famine” en elf gipsen : “Eros”, “Adam en Eva”, “Philosoof”, een stèle “Nu eerst rust hij”, de drie zijden van zijn tweede grafmonument-ontwerp voor Edmond Van Beveren “Aan onze doden”, het monument Hubin, de buste van Fauconnier, van Wannyn en van Dr. Van Cauwenberghe. Acht jaar later ontving de Heer Piette, opvolger van M. Thiery, nog eens vier plaasteren beelden : een buste van een Vlaamse arbeider, de kop van Anseele (op meer dan natuurlijke grootte), de kop van Van Beveren en een buste van Anseele. Thans is in het Berouw alleen nog de bronzen groep “La Famine” terug te vinden. Wie herinnert zich nog de veertien plaasters ? Waar bevonden ze zich ? Wanneer verdwenen ze en waarheen ?

LEZERS SCHRIJVEN ONS

Mevrouw H. Vermeire die in ons Nr. 2 – 1984 een vraag stelde over de “Waterweeke” schrijft ons :

“Ik ben reeds een paar jaar lid, waarom ben ik plots een mijnheer ?”

Ja, beste Mevrouw, zo’n geslachtstransformatie is voor de persoon in kwestie altijd een beetje irriterend. Het is niet de eerste keer dat zo iets gebeurt, maar wij doen het echt niet met opzet. De verklaring : op onze adressenlijst staat natuurlijk duidelijk vermeld of het een heer of een dame betreft. Persoonlijk kennen wij tal van onze leden, maar natuurlijk – en op verre na – niet allemaal. Als er dan op de redactie een brief binnenkomt van H. Vermeire gebeurt de betreunde transformatie. Had-den wij op dit ogenblik geweten dat H stond voor Henriette, dan was dit natuurlijk niet gebeurd. Wij maken van deze gelegenheid gebruik om een oproep te richten aan alle dames die ons schrijven : Wilt u a.u.b. voor uw naam het woord “Mevrouw” plaatsen ? Tenware de voornaam voluit geschreven wordt.

Mevrouw Vermeire gaat verder en schrijft : “In de tekst staat een fout !!! Hewde veur jaren lange *goed*. U schrijft *spoed*.” 100 % gelijk Mevrouw Vermeire : onze excuses. Hoogst irriterend, wij begrijpen nog altijd niet goed hoe zo iets kon ontsnappen aan het, in principe, waakzaam oog van de corrector. Maar ja, correcties gebeuren altijd een beetje onder de druk van de tijdnood, een fractie van een seconde gemis aan concentratie... en ’t is gebeurd. Wij zullen proberen dat het niet meer gebeurt. Tenslotte schrijft Mevrouw Vermeire : “Hélène schreef slecht, dat weten we als u naar het origineel kijkt ! Het afschrift dat ik u zond was origineel met fouten en alles eraan ! Waarom dit niet afgedrukt ?”

De reden : wij wisten helemaal niet dat dit een fotocopie was van het origineel geschreven door Hélène Maréchal en wij meenden dat het voor onze lezers duidelijker zou zijn indien wij schreven : “Die zoe’k de nekke wille breeke” in plaats van “Die zoek den neke wile breeke.”
